

BIBLIOGRAFIJA MIRKA RAMOVŠA

REBEKA KUNEJ

Največ zapisov slovenskih ljudskih plesov, kakor tudi znanstvenih razprav in strokovnih prispevkov o slovenskem ljudskem plesu v preteklosti in danes, je nedvomno objavil etnokoreolog Mirko Ramovš. Verjamem, da vsak bralec Folklornika pozna Ramovševe monografske publikacije. Nekoliko manj

pa so poznane njegove objave znanstvenih razprav in strokovnih člankov. Ker verjamem, da bi tistim, ki se ukvarjajo s folklorno dejavnostjo, bil marsikateri od njegovih člankov dobrodošel za nov uvid v slovensko ljudsko plesno dediščino ali za potrditev lastnega razmišljanja, v nadaljevanju predstavljam nekatere objave. Bralce naj ob tem opozorim, da gre za izbor objav in ne celotno bibliografijo (ta bi namreč zaobsegla bistveno več prostora oz. enot).

Njegova prva knjiga je izšla leta 1980, v letih 1992-2000 pa je izšlo še 7 knjig:

- **Plesat me pelji:** plesno izročilo na Slovenskem. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1980. 415 str. + priloge.
- **Polka je ukazana:** plesno izročilo na Slovenskem. Gorenjska, Dolenjska, Notranjska. Ljubljana: Kres, 1992. 398 str. + priloge.
- **Polka je ukazana:** plesno izročilo na Slovenskem. Bela krajina in Kostel. Ljubljana: Kres, 1995. 243 str. + priloge.
- **Polka je ukazana:** plesno izročilo na Slovenskem. Prekmurje in Porabje. Ljubljana: Kres, 1996. 318 str. + priloge.
- **Polka je ukazana:** plesno izročilo na Slovenskem. Vzhodna Štajerska. Ljubljana: Kres, 1997. 414 str. + priloge.
- **Polka je ukazana:** plesno izročilo na Slovenskem. Od slovenske Istre do Trente - 1. del. Ljubljana: Kres, 1998. 269 str. + priloge.
- **Polka je ukazana:** plesno izročilo na Slovenskem. Od slovenske Istre do Trente - 2. del. Ljubljana: Kres, 1999. 255 str. + priloge.
- **Polka je ukazana:** plesno izročilo na Slovenskem. Koroška in zahodna Štajerska. Ljubljana: Kres, 2000. 455 str. + priloge.

Vse od začetka izhajanja zbornika *Traditiones*, danes zbornika Inštituta za slovensko narodopisje in

Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU, v njem objavlja Mirko Ramovš svoja znanstvena spoznanja o ljudskem plesu. V zborniku je do sedaj objavil naslednje znanstvene prispevke:

- **Potrkan ples.** - *Traditiones*, 1, Ljubljana 1972, str. 129-148.
- **Valvasorjevo etnokoreološko gradivo.** - *Traditiones*, 2, Ljubljana 1973, str. 174-158.
- **Romarski vrtec.** - *Traditiones*, 4, 1975, Ljubljana 1977, str. 47-48.
- **Ples na Anževo v Predgradu.** - *Traditiones*, 5/6, 1976/77, Ljubljana 1979, str. 305-312.
- **Vloga ljudskega plesa v življenju slovenskih izseljencev.** - *Traditiones*, 13, Ljubljana 1984, str. 59-62.
- **"Sedem korakov".** - *Traditiones*, 15, Ljubljana 1986, str. 201-224.
- **Visoki ali prvi rej.** - *Traditiones*, 17, Ljubljana 1988, str. 187-208.
- **Mazurka kot ljudski ples.** - *Traditiones*, 19, Ljubljana 1990, str. 107-124.
- **Otroške igre z odvzemanjem in privzemanjem na Slovenskem.** - *Traditiones*, 20, Ljubljana 1991, str. 127-142.
- **"Osemca".** - *Traditiones* 21, Ljubljana 1992, str. 105-112.
- **Štrekljev prispevek k raziskovanju slovenskega ljudskega plesa.** - *Traditiones*, 24, Ljubljana 1995, str. 259-266.
- **Ples v slovenski ljudski pesmi.** - *Traditiones*, 27, Ljubljana 1998, str. 79-96.
- **Ljudske plesne pesmi na slovenskem.** - *Traditiones*, 28/2, Ljubljana 1999, str. 167-176.
- **"Ko so s plesom gor jenjali ..."** (Oris porabskega plesnega izročila). - *Traditiones*, 30/1, Ljubljana 2001, str. 221-234.
- **Valček kot slovenski ljudski ples.** - *Traditiones*, 32/2, Ljubljana 2003, str. 33-49.
- **Koreološka in antropološka podoba plesnih iger na Slovenskem.** - *Traditiones*, 33/2, Ljubljana 2004, str. 161-180.
- **Metamorphoses of Slovenian folk dance** [Metamorfoze slovenskega ljudskega plesa]. - *Traditiones*, 34/1, Ljubljana 2005, str. 141-154.

Poleg izvornih znanstvenih člankov je v *Traditiones* objavil tudi nekatere druge strokovne članke:

- **Proslava 50-letnice ustanovitve Folklornega inštituta.** - *Traditiones*, 14, Ljubljana 1985, str. 201-205.
- **Osemdeset let etnokoreologinje Marije Šuštarjeve.** - *Traditiones*, 14, Ljubljana 1985, str. 207-208.
- **Ob 75-letnici dr. Zmage Kumer.** - *Traditiones*, 28/2, Ljubljana 1999, str. 9-11.
- **70 let Glasbenonarodopisnega inštituta pri Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti.** - *Traditiones*, 33/2, Ljubljana 2004, str. 5-13.

V času obstoja Jugoslavije je bil Ramovš pogost udeleženec kongresov Zveze združenja folkloristov

Jugoslavije, zato so nekateri njegovi prispevki objavljeni v zborniku posameznega kongresa:

- **Problem zapisovanja individualnih variacij rezijanskega plesa.** - Rad XV. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, Jajce 1968. Sarajevo 1971: 315-318.
- **Vloga fantovščine v ljudskih plesih Slovenske Istre in Primorja.** - Rad XVII. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, Poreč 1970. ŽGANEC, Vinko (ur.). Zagreb: Savez udruženja folklorista Jugoslavije: Društvo folklorista Hrvatske, 1972, str. 91-94.
- **Kolanje v Sloveniji.** - Zbornik radova 36. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, Sokobanja 1989. Beograd 1989: 365-369.
- **Ljudski ples na odru - umetnost ali zabava?.** - Rad XXXVII. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, Plitvička jezera 1990. ĐURIĆ, Tomislav (ur.). Zagreb: Društvo folklorista Hrvatske, 1990, str. 160-163.

Aktiven je bil tudi v slovenskih etnoloških krogih, zato lahko nekatere prispevke iščemo tudi v izdajah Slovenskega etnološkega društva:

- **Srečanje z rezijanskimi plesi.** - Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 8/1, Ljubljana 1967, str. 2-3.
- **Obredni plesi in igre na Slovenskem.** - Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 8/4, Ljubljana 1967, str. 1-2.
- **Pritrkavanje - ljudska umetnost.** - Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 9/2, Ljubljana 1968, str. 2-3.
- **Metode in cilji raziskovanja slovenskega ljudskega plesa.** - Poglavlja iz metodike etnološkega raziskovanja, 1, Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 4, Ljubljana 1980, str. 80-89.
- **Zanimanje za slovenski ljudski ples na Slovenskem od sredine 19. stoletja.** - Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije, 1, Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 8, Ljubljana 1982, str. 155-160.
- **Pojavi folklorizma v Beli krajini.** - Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije, 5, Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva, 18, Ljubljana 1988, str. 215-220.
- **Ljudski ples v osnovni šoli.** - Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 34/4, Ljubljana 1994, str. 43-45.
- **Naloge slovenske etnokoreologije v prihodnje.** - Glasnik Slovenskega etnološkega društva, 35/4, Ljubljana 1995, str. 6-9.

Ramovš je avtor številnih samostojnih sestavkov ali poglavij v različnih monografskih publikacijah:

- **Ples.** - Slovensko ljudsko izročil : pregled etnologije Slovencev. BAŠ, Angelos (ur.). Ljubljana: Cankarjeva založba: Inštitut za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, 1980, str. 223-229, ilustr.

- **Ljudsko izročilo v estetski vzgoji predšolskega otroka.** - *Odkrivajmo, doživljajmo!*, (Estetska vzgoja, del 3), (Zbirka Cicibanove urice, 9). GOBEC, Dora (ur.). Ljubljana: Zveza prijateljev mladine Slovenije, 1982, str. 29-49.
- **Etnomuzikološka podoba hribovske vasi Paka.** - *Kruh in politika: poglavja iz etnologije Vitanja, (Način življenja Slovencev v dvajsetem stoletju).* KRNEL-UMEK, Duša (ur.), ŠMITEK, Zmago (ur.). Ljubljana: Partizanska knjiga, 1987, str. 559-599.
- **Volkstänze in Diex und Greutschach = Iz plesnega izročila na Djekšah in Krčanjah.** - *Diex : Sonnendorf auf der Saualp : von der mittelalterlichen Kirchenburg zur modernen Tourismusgemeinde.* WLATTNIG, Robert (ur.). Klagenfurt: J. Heyn, cop. 1995, str. 338-339, ilustr.
- **Pogled kamere in pogled strokovnjaka.** - *Etnološki film med tradicijo in vizijo.* KRIŽNAR, Naško (ur.). Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC, 1997, str. 157-158.
- **Oddelek za etnokoreologijo.** - 65 let Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SA : 1934-1999. TERSEGLAV, Marko (ur.). Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 2000, str. 36-37.
- **Maska in ples v slovenski ljudski kulturi.** - *O pustu, maskah in maskiranj: razprave in gradiva, (Opera ethnologica slovenica).* FIKFAK, Jurij (ur.) in drugi. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2003, str. 41-52, ilustr.
- **Sporočilnost slovenskega ljudskega plesa.** - *Ples življenja, ples smrti, (Poligrafi, letn. 8 (2003), št. 27-28).* TELBAN, Borut (ur.). Ljubljana: Nova revija, 2003, str. 105-135, ilustr.
- **Plesna dediščina.** - *Nesnovna kulturna dediščina, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine).* PREŠEREN, Damjana (ur.) in drugi. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, str. 89-91, ilustr.
- **Ljudski plesi stare plasti: najstarejše, preproste plesne oblike.** - *Nesnovna kulturna dediščina, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine).* PREŠEREN, Damjana (ur.) in drugi. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, str. 92-93, ilustr.
- **Ljudski plesi nove plasti: novejšje, sestavljene plesne oblike.** - *Nesnovna kulturna dediščina, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine).* PREŠEREN, Damjana (ur.) in drugi. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, str. 94-96, ilustr.
- **Vloga ljudskega plesa v vsakdanjem in prazničnem življenju: ljudski ples v šegah in navadah življenjskega in koledarskega kroga.** - *Nesnovna kulturna dediščina, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine).* PREŠEREN, Damjana (ur.) in drugi. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, str. 97-100, ilustr.
- **Ljudska plesna dediščina danes: drugotno življenje ljudskega plesa.** - *Nesnovna kulturna dediščina, (Zbirka Dnevi evropske kulturne dediščine).* PREŠEREN, Damjana (ur.) in drugi. Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, 2005, str. 101-102, ilustr.

- Prvine ljudskega plesa v baletu Pie in Pina Mlakarja "Vrag na vasi". V: Nekdanje svečanosti: prispevki za monografijo Pie in Pina Mlakarja. Katarina Lavš (ur.). Ljubljana: Društvo baletnih umetnikov Slovenije, 2006.

Prispeval je tudi gesla oz. sestavke v enciklopedije, leksikone in slovarje:

- **Etnokoreologija.** - Enciklopedija Slovenije. 1. natis. JAVORNIK, Marjan (ur.) in drugi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987-2002, 1989, zv. 3: Eg-Hab, str. 63, ilustr.
- **Folklora, Folklorne skupine.** - Enciklopedija Slovenije. 1. natis. JAVORNIK, Marjan (ur.) in drugi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987-2002, 1989, zv. 3: Eg-Hab, str. 130-131, ilustr.
- **Ljudski ples.** - Enciklopedija Slovenije. 1. natis. JAVORNIK, Marjan (ur.) in drugi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987-2002, 1992, zv. 6: Krek-Marij, str. 295-296, ilustr.
- **Mostna igra.** - Enciklopedija Slovenije. 1. natis. JAVORNIK, Marjan (ur.) in drugi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987-2002, 1993, [Zv.] 7: Marin-Nor, str. 223.
- **Polka.** - Enciklopedija Slovenije. 1. natis. JAVORNIK, Marjan (ur.) in drugi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987-2002, 1995, zv. 9: Plo-Ps, str. 123, ilustr.
- **Ravnikar, Bruno.** - Enciklopedija Slovenije. 1. natis. JAVORNIK, Marjan (ur.) in drugi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987-2002, 1996, zv. 10: Pt-Savn, str. 102.
- [Gesla - 117 enot]. - Slovenski etnološki leksikon. 1. izd. BAŠ, Angelos (ur.). Ljubljana: Mladinska knjiga, 2004.

Poleg tega je soavtor dveh knjig, ki sta nastali na pobudo dveh folklornih skupin:

- **Dediščina Lancove vasi in okolice: noša, plesi in maske.** Soavtorji: MAKAROVIC, Marija, GAČNIK, Aleš. Ptuj: Znanstvenoraziskovalno središče Bistra; Lancova vas: Folklorno društvo, 2003. 112 str., ilustr.
- **Naša Poljana: kulturna dediščina Velike Polane in okolice.** Soavtorici: FUJS, Metka, MAKAROVIC, Marija. Velika Polana: KD "Miško Kranjec", 2004. 188 str., ilustr.

Je avtor dodatnega besedila v naslednjih publikacijah:

- **Oj, tan stoji pa lipa: ziljski žegen, štehvanje in prvi rej.** Šentjakob = St. Jakob: Slovensko prosvetno društvo "Rož", 1996. [34] str., ilustr.
- TRAMPUŠ, Neva, TRAMPUŠ, Alenka, TRAMPUŠ, Mile. **Koleda, šaleška folklorna skupina.** (Zbirka Fragmenti, zv. 6). Bibliofilska izd. Velenje: Pozoj, 1997. 36 str., barvne fotogr.
- LUBEJ, Nežka. **Pikapolonica, hvala za zlato kolo!** otroške igre in plesi: priročnik za folklorno vzgojo. Maribor: Zveza kulturnih organizacij, 1997. 101 str., ilustr., note. ISBN 961-6168-12-6.
- **Najgel, fajgel, rožmarin.** Dobova: Kulturno društvo, Š2001Č. 1 zvočna kaset (38 min, 53 sek.).

- MEH, Anica. **Je pušeljc narjen** ---: narodopisni utrinki iz Mislinjske doline. Podgorje: samozal., 2005. 153 str., ilustr.

V zadnjem času je soavtor nekaterih zgoščenk, ki jih je izdal Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU:

- **Od Ribnice do Rakitnice: ljudska pesem in glasba v Ribniški dolini = From Ribnica to Rakitnica: folk songs and music of the Ribniška dolina valley.** (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Soavtor: KUNEJ, Drago. Ljubljana: Glasbenonarodopisni inštitut Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU; Hrovača: Škrabčeva hiša; Ribnica: Miklova hiša, p 2003. 1 CD (68 min, 59 sek), stereo.
- **Slovenske ljudske plesne viže, Koroška = Slovene folk dance music, The Koroška region.** (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Soavtorja: KUNEJ, Drago, KUNEJ, Rebeka. Ljubljana: ZRC SAZU, cop. 2003. 1 CD (58 min, 44 sek), stereo.
- **Odmev prvih zapisov = (The echo of the first recordings).** (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Soavtorji: KLOBČAR, Marija, KUNEJ, Drago, ŠIVIC, Urša. Ljubljana: Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU, p 2004. 1 CD (62 min 20 sek), stereo.

In za konec še nekaj prispevkov, ki jih avtorica tega seznama ni uvrstila v zgornje skupine, vendar je po njeni presoji dobro, da bralce Folklornika seznanila z njimi:

- **Vascit pr Zile: ziljska svatba v pesmi, besedi, plesu in glasbi.** Soavtorji: KRIEGL, Niko, LOŽAR-PODLOGAR, Helena, KORUZA, Jože, MLISAVLJEVIČ, Lajko. V Celovcu: Slovenska prosvetna zveza, [1976?]. [48] str.
- **Ljudski plesi.** Ljubljana: Združenje plesnih učiteljev SR Slovenije: komisija za družabni ples pri ZKO Slovenije: Delavska univerza "Cene Štupar", 1981. 60 str., note.
- **Folklora in folklorizem.** - Kulturni poročevalec, 22/102, Ljubljana 1991, str. 7.
- **Slog slovenskega ljudskega plesa.** - Folklornik, 1/1, Ljubljana 2005, str. 7-9.
- **Slovenski narodni plesovi:** (skripta za folklorni seminar). Zagreb: [s.n.], 1971. 111 str., pril., note.
- "Coklarski ples". Folklornik 2 (2006):28.